

Napodobenie textu

Ivan Vladimirovič Laskov (19. století) – ruský spisovatel, filozof a myslitel, který sympatizoval s raným slavjanofilským myšlením v Rusku. Bývá považován za jednoho z nejvýznamnějších myslitelů 19. století. Vystudoval teologii a právo, ovládal němčinu, francouzštinu a angličtinu a zajímal se o vnitřní situaci Ruska. Působil v Německu, kde se seznámil se zdejšími filozofy a studoval jejich práce. Po návratu do rodné země pochopil, že ruská odlišnost má svoje důvody a kořeny v hluboké tradici národa a není nutné ji příliš výrazně měnit. O tehdejší situaci se vyjádřil následovně: „Rusko je tak svérázné, že by byla nesmírná škoda nasílu jej měnit po vzoru Západu.“ Když se ve 40. letech slavjanofilské hnutí formovalo a myšlenky se začaly výrazně prezentovat, často navštěvoval salony, kde diskutoval s ostatními podobně smýšlejícími členy ruské inteligence. Písemné památky dokládají, že Laskov tato setkání rád organizoval a podílel se na aktivním hledání nových „členů“, již by rozšířili tehdejší kruhy slavjanofilů. Přísun nových tváří mělo obohatit stávající neoficiální spolek a zároveň posílit vliv těchto myšlenek na širší veřejnost. Průběh všech setkání Laskov pečlivě zapisoval, dokonce citoval některé části diskuzí, která považoval za důležité či přínosné. Po pěti letech bohatých zkušeností s ruskou slavjanofilskou společností vydal ohromný sborník, který byl okamžitě cenzurován. Laskov i ostatní zmiňovaní členové kroužku byli vyhnáni na nucené práce na Sibiř, odkud se jim již nepodařilo vrátit.

Rozbor textu

- Chazarský slovník, ako sa na prvý pohľad nezdá, je román
 - Text je písaný v podobe slovníku (fiktívneho)
 - Text by sa dal štýlom zaradiť medzi faktografiu
 - Autor užíva relatívne stručný spisovný jazyk
 - Jazyk je nadčasový svojim nešpecifickým výrazom, ale výber slovnej zásoby a celkového štýlu korešponduje s obdobím, v ktorom autor žije (20.st.)
 - Nevyskytujú sa tu archaizmy, historizmy či neologizmy
 - Chýbajú citovo zafarbené slová, výrazové prostriedky či nedokončené vety
 - Autor pojednáva o chazarskej princeznej Ateh z 9. storočia, ktorá je fiktívna
 - Jej charakteristika prebieha prostredníctvom epických príbehov (legend či mýtov)
 - Text pôsobí čisto, upravene, bez výkyvov prechodu z jedného štýlu do druhého
 - Autor využíva priamu reč
 - Autor cituje modlitbu princeznej, ktorá by mohla vysvetliť isté udalosti v jej živote; tu je štýl, pochopiteľne, odlišný
 - Pri popise Avrama Brankoviča zo 17. storočia je jazykový štýl totožný ako pri texte o Ateh
 - Pre faktografické doplnenie využíva zdroj hovoriaci o jeho živote, teda priamu reč (dôverná správa Nikóna Sebasta)
 - Autor využíva grafické značky nad konkrétnymi menami historických postáv
-
- Text celkovo pôsobí uhladene, nijako špecificky či výrazne, v preklade je písaný obecnou češtinou
 - Text je relatívne neutrálne ladený, nevyvoláva v čitateľovi svojou jazykovou stavbou špecifické pocity (azda iba konkrétne príbehy o historických postavách by svojím obsahom mohli)

Reflexia

Podľa môjho názoru nebolo až tak ťažké napodobniť jazykový štýl autora. Text je totiž relatívne neutrálny, využíva obecnú češtinu a tým, že je písaný vo forme slovníka, si ani nesmie dovoliť byť prepletený špecifickými jazykovými prostriedkami. Rozhodla som sa text písať v češtine, v ktorej je i originál, pretože si myslím, že využitie slovenčiny by mohlo tento cieľ (alebo aspoň snahu o jeho splnenie) mierne narušiť.